

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ В СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ: ЗАРУБІЖНІ НОВІТНІ ПІДХОДИ

Вітчизняна практика підготовки та перепідготовки державних службовців найчастіше тісно пов'язана з поглядами практиків та науковців щодо бюрократичної діяльності, її форм та методів. Багато публікацій та виступів фахівців стосуються організаційно-правових аспектів діяльності державних службовців та навчання цим аспектам. Існують позиції щодо перенесення частини функцій державних службовців на громадянське суспільство та їх інститути. Втім, широкої практики такі погляди не знайшли. Фактично все, що стосується соціально-культурних та соціально-економічних питань залишається функціональними обов'язками суб'єктів державного управління, а громадянському суспільству відведена роль консультацій та контролю. Відсутня підготовка лідерів громадських об'єднань, які б могли взяти на себе частинку обов'язків суб'єктів державного управління. Окрім того, відсутня системна державна політика в цьому питанні, яка охоплює всі сфери життєдіяльності суспільства. Відповідно, відсутнє сучасне бачення підготовки фахівців з публічного управління.

В контексті Цілей сталого розвитку ООН багато держав з 2015 року по теперішній час переорієнтували свої позиції щодо ролі громадянського суспільства та переклали на нього відповідальність за більшу частину соціокультурних та соціально-економічних проблем. Це відобразилось на відкритті у 2017 році нових напрямів підготовки магістрів та аспірантів. За основу взято позиції щодо спроможності фахівців впливати на сталий розвиток суспільства та залучати до цієї діяльності громадянське суспільство. Це визначається як формування нових видів партнерств з громадянським суспільством. Цікавою є практика декількох зарубіжних вищих навчальних закладів, які розглядають сучасних фахівців в сфері публічного управління з позицій гуманітарної інженерії. Є погляди щодо підготовки фахівців зі сталого розвитку («магістр гуманітарної інженерії»), які виступають посередниками між суб'єктами державного управління та організаціями розвитку, міжнародними корпораціями, неурядовими організаціями. Основні їх знання стосуються методології проектування, гуманітарних наук, комунікацій. Гуманітарні інженери виступають одним з партнерів громадянського суспільства. Інші програми підготовки передбачають підготовку в контексті використання науки та техніки для розробки, створення та вдосконалення технологій, що сприяють добробуту громад, які стикаються з величезними гуманітарними проблемами, зокрема до яких відносять недостатньо якісне обслуговування громади.

Цікавим є досвід інституту підвищення кваліфікації та освіти в університеті Уорвіка (Warwick, Великобританія) з спеціальності «гуманітарна інженерія» [1]. Ця спеціальність має підтримку не тільки з боку університету, який виділяє стипендії, а й з боку уряду, який також включає цю спеціальність до престижних урядових схем стипендій, таких як Chevening, Fulbright, Commonwealth та Marshall. Головна ідея гуманітарної інженерії полягає в тому, щоб використовувати досягнення науки і техніки для винаходів, створення, проектування, розробки або удосконалення

технологій, які сприяють добробуту спільнот (громад), які мають дуже великі гуманітарні проблеми. Навчання відбувається протягом року, а при неповній зайнятості – 2 роки. Набирають на навчання бакалаврів в області інженерії, соціальних, природничих, гуманітарних, медичних наук, а також з бізнес-освітою.

Цікавою є магістерська програма. Основним модулем є «Гуманітарна інженерія: етика, теорія і практика». Цей модуль розглядається як первинний модуль для всіх студентів. Це введення в гуманітарну техніку, виходячи з етичних, культурних та практичних перспектив. В межах цього модулю студенти спільно розробляють набір критеріїв етичної інженерної етики й навчаються критично застосовувати їх до конкретних прикладних тематичних досліджень. Розглядається великий спектр питань, зокрема: історія гуманітарної інженерії; критерії етики гуманітарної інженерії; гуманітарність та стійкий розвиток; права людини; потреби людини; екологічні, культурні, антропосовські питання; гуманітарні кризи; підвищення стійкості до гуманітарних проблем; практика роботи інженера-гуманітариста тощо [2].

Важливо те, що у магістра гуманітарної інженерії є великі перспективи для розвитку власної кар'єри. Ці фахівці можуть використовувати отримані знання і навички для проектування виходу із кризи великих спільнот (які стоять перед великими гуманітарними проблемами), приймати стійкі та комплексні рішення глобальних проблем шляхом інтеграції науки в більш широкую практичну площину (енергетика, вода, стихійні лиха, гуманітарна логістика, конфлікти і війни, глобальне здоров'я, перенаселеність, бідність, недостатнє інвестування в держави з низьким рівнем доходів [3]. Є три варіанти підготовки фахівців: «Загальна гуманітарна інженерія», «Гуманітарна інженерія для стійкого розвитку», «Гуманітарна інженерія для управління».

Підсумкові дослідницькі проекти стосуються низки практичних питань процесу або системи роботи, наприклад: місцеві адміністрації та управління ризиками в умовах лих; вплив ключових інфраструктурних втручань на соціальні проблеми; економічні можливості та суспільна інфраструктура; соціальна мобільність та доступ до транспортної інфраструктури; ефективна логістика та ланцюги поставок в гуманітарній допомозі; проблеми сучасних військових конфліктів та міжнародне гуманітарне право; створення відповідного статистичного аналізу для даних громадської охорони здоров'я; вивчення появи вразливих груп населення та зростання рівня захворювань тощо.

Список використаних джерел

1. Humanitarian Engineering (with Sustainability) - MSc (Full-Time/Part-Time, 2018 Entry) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://warwick.ac.uk/study/postgraduate/courses-2018/humengsust/>
2. MSc PGCert, PGDip, PGA (Full-Time / Part-Time, 2019 Entry) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://warwick.ac.uk/study/postgraduate/courses-2019/humeng/>
3. Modules 2018/19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://warwick.ac.uk/fac/cross_fac/iatl/humanitarianengineering/study/modules/